

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Avveckling av skolutpagningsområden som urvalsgrund för skolplacering samt införande av skolval i samband med skolövergångar för elever som går på en skola där nästföljande årskurs inte finns

Ärendebeskrivning

Bildningsnämnden beslutade vid sammanträde den 31 januari 2018 (BIN 2018-01-31, § 8), i ärende avseende skolval till förskoleklass 2018, att ge förvaltningschefen i uppdrag att följa utvecklingen när det gäller lagstiftning och praxis och vad som händer i andra kommuner, samt att återkomma till bildningsnämnden under den senare delen av 2018 angående möjligheten att ta bort skolutpagningsområden som urvalsgrund (för skolplacering). Bildningsförvaltningen har sedan dess lämnat återrapport och redovisat utredningar i ärendet vid sammanträden den 10 oktober 2018 (BIN 2018-10-10, § 127) och den 16 oktober 2019 (BIN 2019-10-16, § 169).

Vid sammanträde den 16 oktober 2019 beslutade bildningsnämnden

att uppdra åt bildningsförvaltningen att införskaffa och implementera ett system för mätning av relativ närhet som kan användas senast i samband med skolvalet till förskoleklass inför höstterminen 2021, samt

att bildningsförvaltningen ska återkomma till bildningsnämnden under hösten 2020 angående en eventuell avveckling av skolutpagningsområden som urvalsgrund för skolplacering.

Beredning

I tidigare återrapporteringar till bildningsnämnden (se bilagda handlingar) har bildningsförvaltningen belyst frågan om avveckling av skolutpagningsområden ur olika perspektiv. När ärendet senast återrapporterades till bildningsnämnden, i oktober 2019, gjorde bildningsförvaltningen bedömningen att det är möjligt, med hänsyn till behov att garantera närhetsprincipen och att möjliggöra prövning av elevers rätt till skolskjuts, att avveckla skolutpagningsområden som urvalsgrund för skolplacering.

En avveckling av skolutpagningsområden förutsätter dock implementering av ett systemstöd för mätning av relativ närhet och att närhetsprincipen fortsättningsvis

kan garanteras samband med skolplaceringar. För att det ska vara möjligt att pröva en elevs rätt till skolskjuts enligt skollagen, måste kommunen också på annat sätt kunna avgöra vid vilken skolenhet kommunen hade placerat eleven om denna inte hade gjort något eget val.

Upphandling av systemstöd för skolval

Upphandling av ett systemstöd för genomförande av skolval pågår. Systemet kommer att vara på plats inför skolval som ska genomföras inför läsåret 2021/2022.

Skolvalet och närhetsprincipen

Enligt närhetsprincipen ska elever som inte aktivt väljer skola, eller inte kommer in på något av sina val, placeras vid en kommunal skolenhet nära hemmet. Detta behöver inte vara den närmaste skolan. Att elever garanteras plats på den skola de tillhör enligt sitt skolupptagningsområde, förutsatt att de i skolvalet väljer skolan i första hand, har hittills varit en viktig del i bildningsnämndens arbete med att garantera närhetsprincipen. Gränserna för skolornas upptagningsområden har setts över och reviderats årligen. Elever som inte har gjort något aktivt val, eller som inte får något av sina val, har dock placeras på en skola när hemmet som inte behöver vara den skola de tillhör enligt sitt skolupptagningsområde.

Det system för genomförande av skolval som kommer att implementeras, ska kunna ta emot vårdnadshavarnas önskemål om skolplacering, samt lämna förslag till placeringar utifrån lämnade önskemål, skolornas kapacitet och kommunens regelverk. För att det ska vara möjligt måste systemet också innehålla en GIS-funktion för mätning av avstånd i karta. Inom ramen för hur regelverket är formulerat i Trelleborgs kommun ska systemet kunna ta fram förslag på placeringar som också tar hänsyn till att elever som inte gör något aktivt val, eller inte får något av sin val, ska placeras på en skola nära hemmet.

En avveckling av skolupptagningsområden som urvalsgrund för skolplacering föranleder behov att revidera *Riktlinjer för skolplacering i Trelleborgs kommun*.

Skolval i samband med skolövergångar för elever som går på en skola där nästföljande årskurs inte finns

Enligt gällande *Riktlinjer för skolplacering i Trelleborgs kommun* tillämpas ett system med matarskolor vid skolövergångar för elever som går på en skola där nästföljande årskurs inte finns. Detta gäller främst elever som går på en F-6-skola och ska byta skola inför år 7. Systemet innebär att eleverna placeras i enlighet med en förteckning över matarskolor. I den händelse den mottagande skolan inte har plats för alla elever som gått på dess matarskola/matarskolor så sker en inbördes prioritering utifrån principen om relativ närhet.

Utifrån gällande lagstiftning och praxis ser bildningsförvaltningen ett behov att revidera riktlinjerna med avseende på systemet med matarskolor.

Bildningsförvaltningen föreslår att systemet avvecklas och att skolval införs för elever som går på en skola där nästföljande årskurs inte finns.

Skolskjutsområden för prövning av skolskjuts

Vid prövning av en elevs rätt till skolskjuts enligt skollagen, är det avgörande vid vilken skolenhet kommunen hade placerat eleven om eleven inte hade gjort något eget val. Det är elevens skolupptagningsområde, det läsår som skolvalet avser, som hittills har varit utgångspunkten vid den typen av prövning. Vid översyn av skolupptagningsområden har en av utgångspunkterna varit att det ska vara möjligt att lösa skolskjutsen för elever inom respektive skolupptagningsområde på ett rationellt sätt, med skolbuss eller linjetrafik.

Vid en avveckling av skolupptagningsområden måste frågan om vid vilken skolenhet kommunen hade placerat eleven om denna inte hade gjort något eget val, avgöras på annat sätt. Det måste vara känt för vårdnadshavarna vid tidpunkten för skolvalet vilken skola detta är, för att de ska kunna göra ett informerat val utifrån behov och möjligheter att beviljas skolskjuts till och från skolan. Utifrån detta är det bildningsförvaltningens inriktning att bildningsnämnden, i likhet med flera andra kommuner, bör besluta om skolskjutsområden som ligger till grund för prövningen av elevers rätt till skolskjuts.

Det som framgår ovan gäller alltså skolskjuts enligt skollagen. I Trelleborgs kommun kan elever som inte beviljas skolskjuts, istället beviljas *skoltransport* oavsett val av skola inom kommun enligt beslut i bildningsnämnden. Detta påverkas inte av ovan beskrivna förändringar avseende införande av skolskjutsområden som underlag för prövning av elevers rätt till skolskjuts.

En avveckling av skolupptagningsområden som urvalsgrund för skolplacering och införande skolskjutsområden föranleder behov att revidera *Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun*.

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden besluta

att skolupptagningsområden avvecklas som urvalsgrund för skolplacering från och med läsåret 2021/2022,

att införa skolval i samband med skolövergångar för elever som går på en skola där nästföljande årskurs inte finns från och med läsåret 2021/2022,

att uppdra åt bildningsförvaltningen att återkomma under hösten 2020 med förslag på reviderade *Riktlinjer för skolplacering i Trelleborgs kommun*, samt

att uppdra åt bildningsförvaltningen att återkomma under hösten 2020 med förslag på reviderat *Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun*.

Skickas till

-

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag BIN 2019-10-16, § 169 – Utredning avseende förutsättningarna att avveckla skolutpagningsområden som urvalsgrund för skolplacering